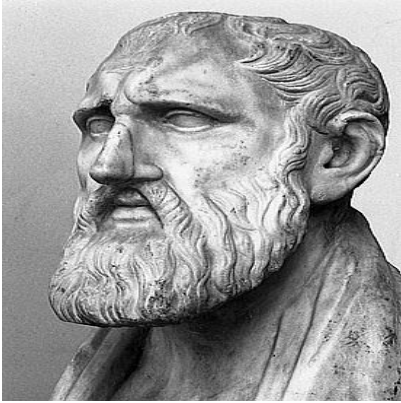
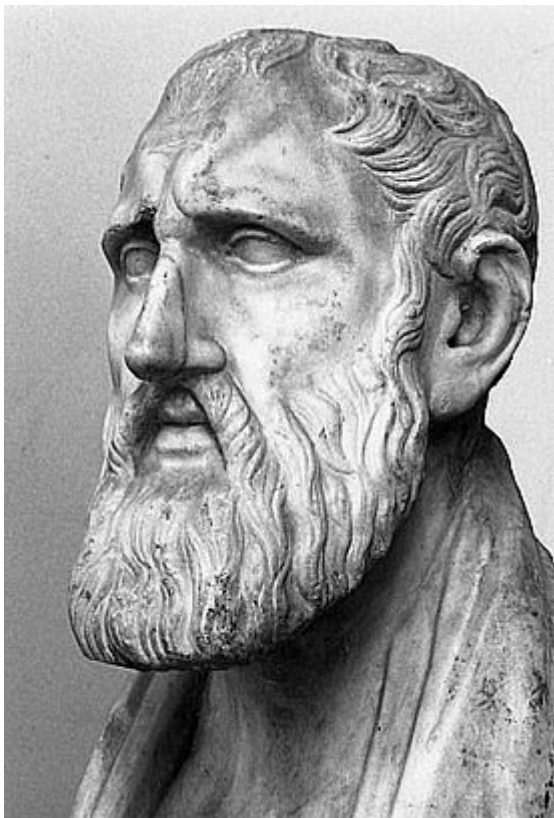

Zeno en Epictetus

Beschrijving

In een aantal Engelstalige bijdragen heb ik het al gehad over de filosoof *Epictetus*, samen met *Zeno* de grondlegger van de *Stoicijnse Filosofie*. Hier wil ik nog enkele Nederlandstalige kanttekeningen bij hun werk maken.

Zeno

Zeno

Over de Griekse filosoof Zeno heb ik nog niet veel verteld. Bij deze dan aan de hand van Wikipedia:

Zeno van Citium (Cyprus, ca. 335 v.Chr.- Athene ca. 262 v.Chr.), was de stichter van het stoïcisme, de overheersende filosofische school van het late hellenisme en het Romeinse Rijk.

Citium op Cyprus telde een groot aantal inwoners van *Fenicische* afkomst, mogelijk was Zeno daar ook een van. Hij studeerde in Athene als leerling van de Cynicus *Crates* en de platonisten *Xenocrates* en *Polemon*. Hij werd ook geïnspireerd door *Socrates*, omdat deze ook aandacht had voor het concrete. Er is niet zo veel bekend over zijn leven, behalve dat hij met de *Cynici* een voorkeur voor schokkend gedrag deelde en geen gemakkelijk leermeester was. Zeno hield niet van grote groepen mensen, en gaf de voorkeur aan eenvoud boven rijkdom. Hij stichtte een school, maar kon zijn schulden niet betalen en werd door de Atheners als slaaf verkocht. Een vriend kocht hem weer vrij.

Zeno wilde een filosofie ontwikkelen, het *Stoïcisme*, voor de concrete, materiële en lichamelijke mens. Alles gebeurt volgens strikte natuurwetten, toeval bestaat niet. Het *Stoïcisme* legde de nadruk op het in alle rust aanvaarden van wat het universum -dat een goddelijk wezen met een eigen wil en ziel is- in petto had.

Het woord *stoa*, waarvan *stoïcijn*s is afgeleid, betekent *zuilengang* en staat voor de *stoa poikilē* (beschilderde zuilengang); een zuilengang aan de noordkant van de *Agora* van *Athene*, alwaar Zeno zijn onderwijs gaf.

De stoïcische filosofie presenteert zichzelf als de aangewezen weg om de mens gelukkig te maken. Alles wat gebeurt in de wereld is volgens de *Stoa* van tevoren onverbiddelijk bepaald, maar de vrijheid en autonomie van de mens zit hem erin dat hij vrij is in zijn oordeel hierop. Dit oordeel is bepalend voor het menselijk geluk. Inzicht in de noodzakelijkheid van alles, en dat dit zo goed is, aan de ene kant, en aan de andere kant het inzicht dat hetgeen men als persoonlijke rampen ziet, ons niet echt kan raken, als we maar goed onderscheiden wat er echt aan de hand is.

Er zit evenwel ook een moreel aspect aan vast. Een stoïcijn wordt geacht ook zijn sociale plichten te vervullen. Dit wordt gezien als een natuurlijk bestanddeel van het leven in de menselijke gemeenschap. Want ook het *leven in overeenstemming met de natuur* wordt als doel geformuleerd door de *Stoa*.

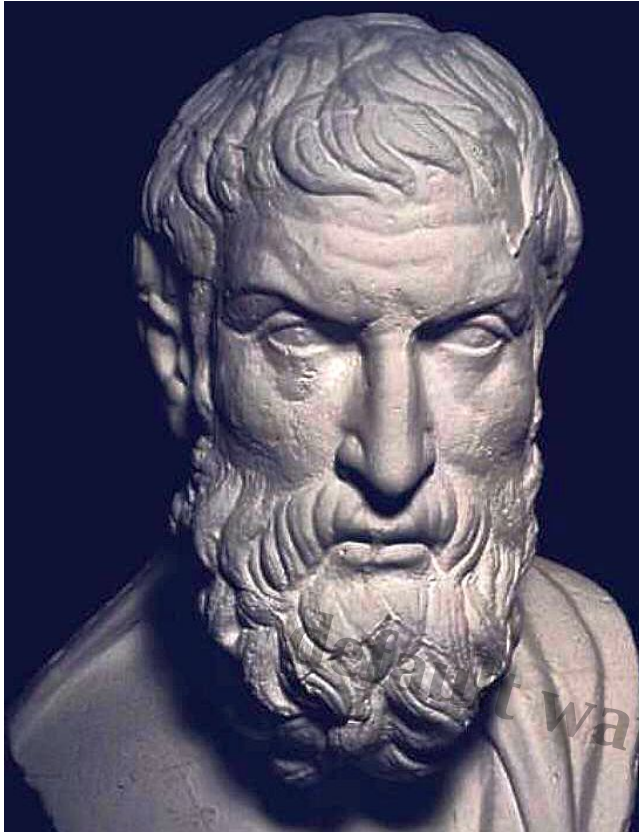
Citaten van Zeno

De natuur heeft ons twee oren gegeven en slechts één tong opdat we meer zouden luisteren dan praten.

Door te zwijgen verneem ik de gebreken van anderen en verberg ik de mijne.

Wanneer men niet durft zeggen wat men meent, eindigt men met niet meer te menen wat men zegt.

Het bewogene beweegt niet op de plaats waar het is, noch op de plaats waar het niet is. De vliegende pijl rust.

Epictetus

Citaten van Epictetus

Ten eerste een aantal treffende en aan hem toegewezen quotes/citaten:

*Geef me de moed te accepteren wat **niet** in mijn vermogen ligt, de kracht om alles te doen wat **wel** in mijn vermogen ligt en de wijsheid tussen die twee onderscheid te maken.*

Er is slechts één weg naar geluk en dat is op te houden met je zorgen maken over dingen waar je geen invloed op hebt.

Mensen raken niet van streek door de gebeurtenissen, maar door de manier waarop ze tegen die gebeurtenissen aankijken.

Wil niet dat de dingen zich voordoen zoals je wilt, maar beperk je ertoe de dingen te willen zoals ze zich voordoen. Dat is het geheim van het geluk.

Het is het werk van een onopgevoed mens anderen de schuld te geven wanneer hij zelf de oorzaak van het onheil is; zichzelf verwijten maken is het werk van iemand wiens opvoeding een aanvang genomen heeft; wie noch zichzelf, noch een ander iets verwijt, diens opvoeding is voltooid.

Laat er vooral stilte zijn of zeg alleen het noodzakelijke en met weinig woorden.

Verschans u in tevredenheid want dat is een onneembare vesting.

Wat wil het zeggen, wanneer wij iets van ons noemen? Evenveel, als wanneer wij een bed in een herberg van ons noemen.

Datum aangemaakt
2021/04/06

default watermark